

REKVIRERING AV VANEDANNENDE LEGEMIDLER

Hvordan sammen skape langvarig god praksis?

Ass.fylkeslege Tor Harald Christiansen

Fylkesmannen i Agder

10.feb 2020

Vanedannende legemidler et (folke)helseproblem?

Jørgen G. Bramness

psykiater, dr.med.

Seniorforsker v/Nasjonal kompetansetjeneste for samtidig rusmisbruk og psykisk lidelse

Professor II v/Institutt for klinisk medisin, UiT – Norges arktiske universitet, Tromsø

j.g.bramness@medisin.uio.no

Knut Olav Åmås (direktør i Fritt Ord og spaltist) Aftenposten 28. februar 2015

«3. Å være avhengig av vanedannende medisiner

Norge ligger helt i verdenstoppen når det gjelder bruk av vanedannende medisiner, særlig sovemedisin, smertestillende og beroligende midler. 900 000 nordmenn fikk ett eller flere slike legemidler i 2013. Det er utydelige og kompliserte linjer mellom å bruke dem kontrollert i en behandling og å bli sykkelig avhengig. Og det er helt vanlige mennesker som blir det. Fenomenet er mer usynlig enn narkomani og alkoholisme.»

Vanedannende legemidler

Nasjonal veileder

Først publisert: 12. desember 2015

Sist faglig oppdatert: 13. august 2018

KAPITTEL 3

Helseundersøkelse, helseattest, rollen som sakkyndig, plikt til å gi informasjon, dispensasjon m.v. (§§ 4-8 helsekrav til førerkort)

Medisinbruk på sykehjem

Ved medisingjennomgang av 61 pasienter:

- Antipsykotika brukt hos 21 (34%)
- Beroligende/sovemedisin 52 (85%), 27 fast (44%)
- Smertestillende 40 (65%), fast 26 (42%)
- Heminevrin 14 (23%)

Farmasigigant får milliardbot etter opioid-krisen i USA

Sabrina Strong, advokat for Johnson & Johnson and dets datterselskap, sier de kommer til å anke dommen. Foto: AP / NTB scanpix Foto: (NTB scanpix)

DOM: Glåmdalen tingrett har gitt en mann i 40-årene medhold i at han har krav på pasientskadeerstatning etter å ha blitt påført avhengighet av legemidler. (Illustrasjonsfoto: Colourbox)

Feil forskrivning:

Ble påført pilleavhengighet – vant over staten

En mann i 40 årene utviklet rusavhengighet etter at hans leger forskrev vanedannende legemidler i tjue år. Nå har mannen vunnet frem med krav om pasientskadeerstatning.

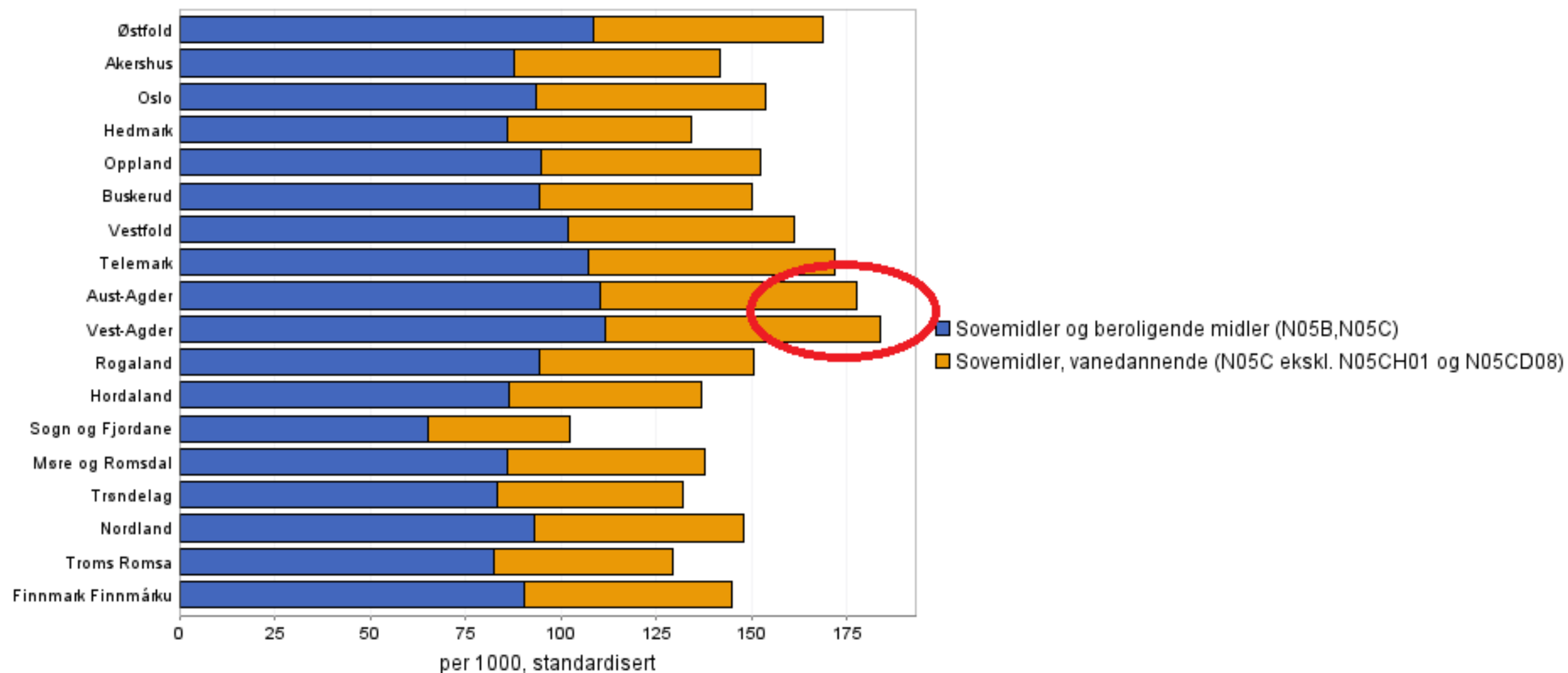

Legemiddelbrukere – kjønn samlet, 0-74 år, per 1000, standardisert, 2015-2017

▼ Endre utvalg av...

Geografi Legemiddelgruppe År Kjønn Alder Måltall

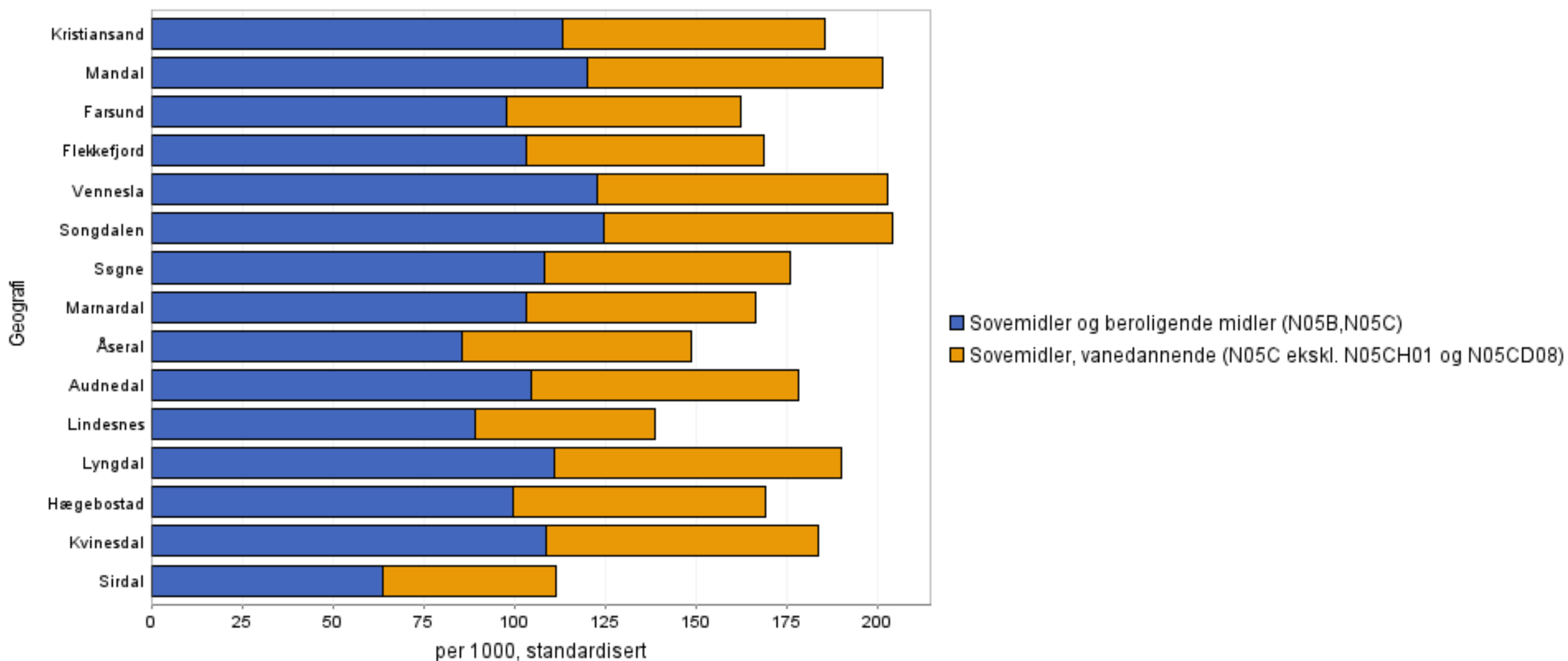
Geografi

Legemiddelbrukere – kjønn samlet, 0-74 år, per 1000, standardisert, 2015-2017

▼ Endre utvalg av...

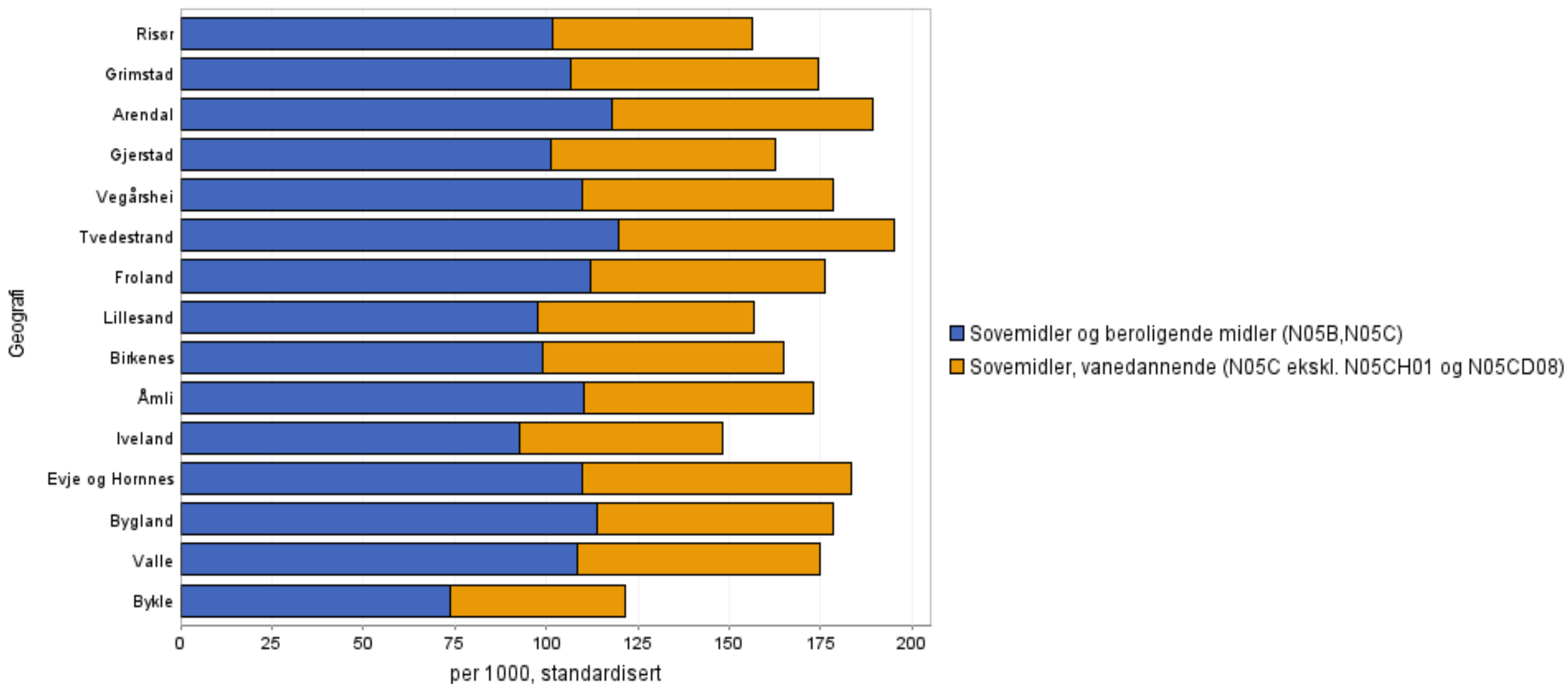
Geografi Legemiddelgruppe År Kjønn Alder Måltall

Legemiddelbrukere – kjønn samlet, 0-74 år, per 1000, standardisert, 2015-2017

▼ Endre utvalg av...

Geografi Legemiddelgruppe År Kjønn Alder Måltall

Forside / Intervjuer / Samfunnsmedisiner

YRKESINTERVJU
Samfunnsmedisiner ★

Det er viktig å takle å ha flere oppgaver samtidig og klare å prioritere det viktigste først når du jobber som samfunnsmedisiner.

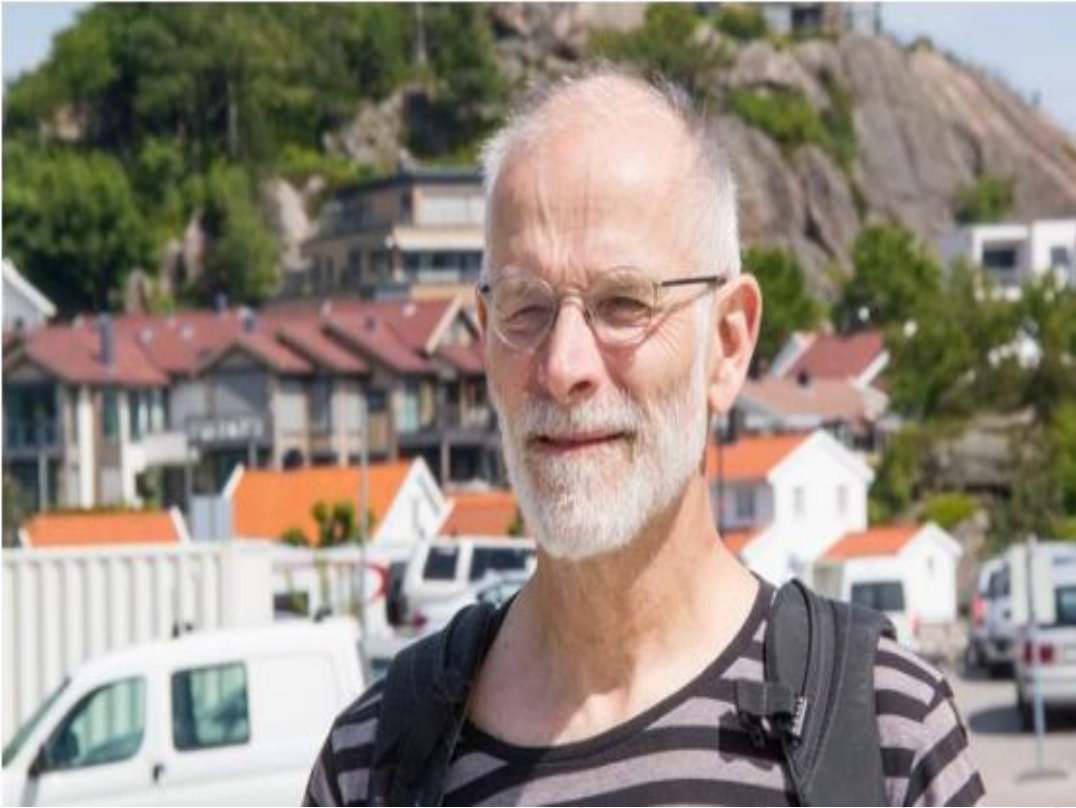
Einar Braaten
 61 år
 Samfunnsmedisiner
 Øvre og Nedre Eiker kommune

Vær oppmerksom på at dette intervjuet er over to år gammelt. Det kan ha skjedd endringer i yrket etter at intervjuet ble gjennomført.

Hvorfor valgte du dette yrket?

– For meg sto valget mellom å bli flyger eller lege. Jeg kom inn på forsvarrets flyskole, forsøkte en stund, ombestemte meg og dro til Århus i Danmark for å utdanne meg til lege. Først min var også lege og jeg skal ikke nåstå at det ikke har nåvirket meg

” En samfunnsmedisiners jobb er å gjøre livet litt enklere for innbyggerne fra 0 til 100 år.

Cato Innerdal, kommuneoverlege i Molde.

Sammenlignet med 2017 ble det i Molde kommune totalt i fjor rekvirert 63 400 færre definerte døgndoser benzodiazepiner og benzodiazepinlignende legemidler.

Det viser data fra et prosjekt som kommuneoverlegen i Molde, Cato Innerdal, satte i gang høsten 2017.

– Jeg følger meg trygg på at et fokus for å sikre riktig bruk av disse virkningsfulle legemidlene vil bidra til økt kvalitet i helsehjelpen som tilbys pasientene, sier han til Dagens Medisin.

Som Dagens Medisin skriver, har leger og forskere nå **slått alarm overfor helsemyndighetene, fordi de er bekymret for at oploidsbruken skal øke** ytterligere i Norge.

I Molde startet Innerdal med innsamling av data for 2017 og 2018 fra alle legekantorene og legesenter i kommunene, og tallene er korrigert for det økte antallet listepasienter i kommunen. Antallet listepasienter steg fra 29 840 i 2017 til 30 282 i 2018, forteller Innerdal.

- For opioider var det en økning på 7,2 prosent fra 2017 til 2018. Samtidig var det en reduksjon på 20,0 % for rekvireringen av benzodiazepinlignende legemidler, 21,3 prosent for benzodiazepiner og 20,3 prosent for benzodiazepiner og benzodiazepinlignende legemidler samlet.

OSLOLEGEN: Når fastlege Heidar Olsson på Haugerud legesenter jobber til langt på natt for å få unna papirarbeidet, er det praktisk å kunne brette ut sovesofaen på kontoret. Foto: Janne Møller-Hansen VG

Fastleger i Oslo: – For dårlig tid til pasientene hver eneste dag

Her rer fastlege Heidar Olsson opp sengen på kontoret øst i Oslo. Der sover han når arbeidsdagen blir for lang.

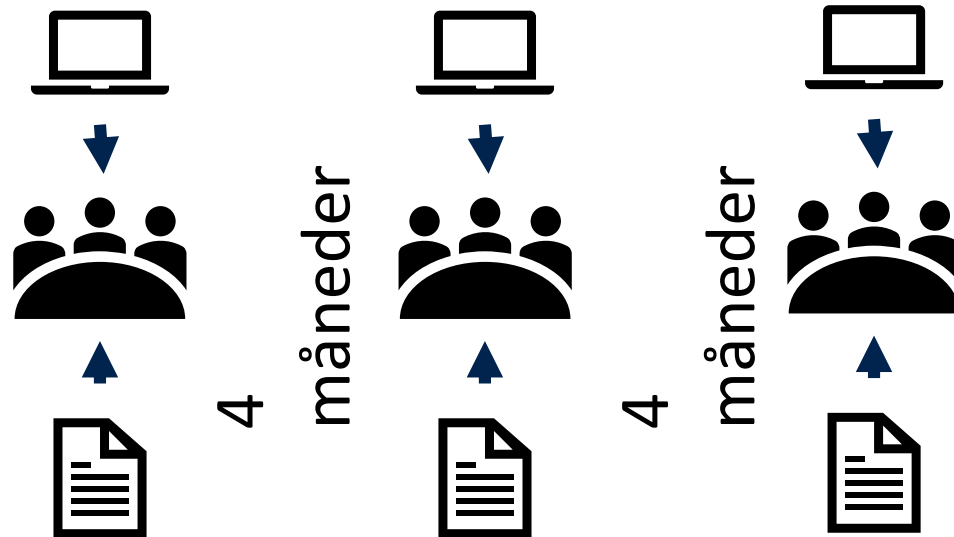

Fastlegekrisen: – Sykehusene kan få oppgaver i retur

For å løse fastlegekrisen trengs det flere leger med færre pasienter på listene. Og sykehusene må forberede seg på å få oppgaver i retur, for fastlegene skal ikke være deres sekretærer, sier helseminister Bent Høie (H).

SKILs kliniske emnekurs

E-læringskurs (med kursprøve) før hver gruppesamling, uttrekk fra EPJ for hver lege før hver samling, samlingene varer ca 3 timer, vanligvis 8-12 deltakere, veileder fra SKIL

=
Klinisk emnekurs
(15t)

Tema
2019

- Legemiddelgjennomgang
- Antibiotikaforskrivning
- Gode Pasientforløp utsatte pasientgrupper
- Gjør Kloke Valg (Choosing Wisely)

Planlagte temaer:

- Sykefraværsoppfølging
- B-preparatforskrivning
- Lettere psykiske lidelser

Kommuneavtale med SKIL

Årlig kvalitetsforum (halvdagsseminar) for så mange som mulig av kommunens fastleger

- Utveksle erfaringer
- Finne forbedringspotensial
- Planlegge kvalitetsarbeidet

Kvalitetsprosjekt (kliniske emnekurs) mellom de årlige samlingene

- Legemiddelgjennomgang
- Antibiotikaforskrivning
- Gode Pasientforløp
- Kloke Valg
- (Andre temaer under utvikling)

- www.kommunesamarbeid.no
- Alle fastlegene i kommunen (minimum 2 legekantor/10 leger) gjennomfører SKIL-kurs
- Alle fastlegene og kommuneoverlege har en kvalitetsdag og enes om hvilke data som skal brukes
- Legene sender Medrave-uttrekk fra egen praksis
- Kommunen får en årlig kvalitetsrapport

Behandlinger

[Undersøkelser og
behandlinger A-Å](#)[Barn og unge i familien?](#)[Dine rettigheter](#)[Habilitering og rehabilitering](#)[Kurs og opplæring for
pasienter og pårørende](#)

Avdelinger og steder

[Avdelinger og
behandlingssteder A-Å](#)[Arendal](#)[Flekkefjord](#)[Kristiansand](#)[Praktisk informasjon](#)[Logg inn på helsenorge.no](#)

Helsefaglig

[Forskning](#)[Kompetansetjenester](#)[Laboratoriehåndboka](#)[Samhandling](#)[Utdanning](#)[Alt om helsefaglig](#)

Om oss

[Brukermedvirkning](#)[Jobb hos oss](#)[Kontakt oss](#)[Media](#)[Nyheter](#)[Styret](#)[Alt om oss](#)

Vil du gjeste vår trehytte?

Friluftssykehuset i Kristiansand er åpent for våre pasienter og pårørende og tilbyr rekreasjon og hvile i vakre naturomgivelser på sykehusets område.

Frisklivssentralen

Se senere Del

FRISKLIVSSENTRALEN
hjelper deg å lage en plan

Høsten 2018 begynte tilsynssaker mot lokalsykehuset å strømme inn til fylkeslegen. NRK valgte derfor å undersøke hva som har skjedd.

Helsetilsynet mener sykehuset har drevet uforsvarlig. I januar ga de sykehuset frem til sommeren på å rydde opp.

– Politikere, fagfolk i Flekkefjord og befolkningen vil ha et sykehus med akuttkirurgi, men hvis prisen er at kvaliteten ikke blir god nok, skal man tenkte seg om to ganger, sier seniorrådgiver Bjørn Øglænd i Helsetilsynet.

Noen pasienter som skulle vært sendt til større sykehus, er døde. [Flere har blitt operert uten grunn, og endt som uføre.](#)

Ofrene er mange. Vi skal møte tre av dem.

Agderposten

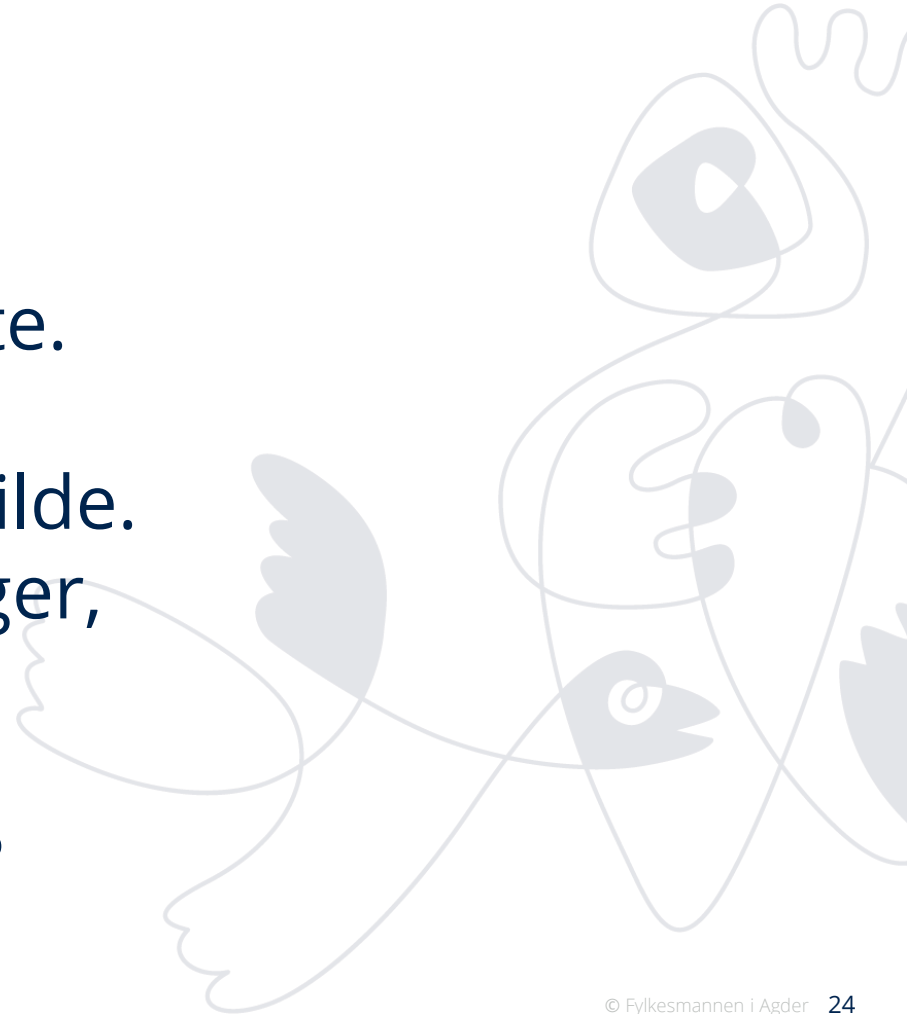
Lister 24

Fylkesmannens tanker rundt rekvireringstilsyn

- **Målbart** – individ / kommune/ fylkesnivå
- Alle leger innenfor en viss **geografisk** begrensning
- **Eierforhold** hos rekvirentene
- «Egenvurdering»
- Over tid – **sluttresultatet** er det viktigste.
«Karenstid»
- Pilot – **Hele Agder** – del av kommunebilde.
- **Deltagere**: Kommuneoverleger, fastleger, apotek media?, sykehus?/ARA?, frisklivssentraler? ect
- **Isentiver** - «Få noe igjen» - Kurspoeng?

Hvilke aktører må med i et slikt prosjekt?

Menti.com

Forslag til tiltak?

Menti.com

